

Härnösand 2014-04-04

Mottagare Länsstyrelsen
Nicklas Guss

Regionalt eHälsorabete i Västernorrland

Inspel till arbetet med att ta fram en regional digital agenda

Länsstyrelsen koordinerar arbetet med att ta fram en regional digital agenda under 2014. Syftet är att hitta gemensamma prioriteringar i den kommande regionala digitala agendan och skapa möjligheter där digitaliseringen används och utvecklas, i samverkan mellan olika samhällsaktörer och med medborgarens bästa i fokus.

Regional eHälsa - Att förbättra vård och omsorg med hjälp av IT-stöd

eHälsa handlar om hur framtidens vård- och omsorg ska fungera och förbättras med hjälp av e-tjänster. Vård- och omsorgssektorn är en av de mest informationsintensiva i samhället, och behovet av en välfungerande informationsförsörjning mellan individer och aktörer är därför helt avgörande. eHälsa är ett samlingsnamn på insatser, verktyg och processer inom socialtjänsten och vården som med stöd av välfärdsteknik syftar till att rätt person ska ha rätt information vid rätt tillfälle.

Sedan 2011 pågår ett arbete med att införa nationella eHälsatjänster i kommunerna. En gemensam strategi för eHälsa i Västernorrland har antagits av alla sju kommuner i samverkan med landstinget.

Processen styrs av en regional handlingsplan för eHälsa i Västernorrland som revideras årligen, men också av målen för den nationella medfinansiering som tilldelas länet under 2013 och 2014. Dels handlar det om införande av de nationella säkerhetslösningarna SITHS och HSA för användning med nya och befintliga system och dels om införande utifrån de nationella eHälsomålen¹ samt för lokala initiativ. Under 2012 infördes Pascal för dosdispensering i samtliga kommuner och under 2013 infördes Nationell Patientöversikt (konsument) i alla länets sju kommuner. I det pågående arbetet ingår också att vidareutveckla IT systemet Prator för användning av Samordnad individuell vårdplanering och meddelandehantering. Sedan 2013 finns en projektanställd eHälsosamordnare på Kommunförbundet, som är sammanhållande part för länets kommuner gällande gemensamma aktiviteter knutna till de fem nationella målområdena för eHälsa¹.

¹ Nationella eHälsomålen syftar till att utv.; - eTjänster/ - Mobila lösningar för informations- & dokumentationshantering/ - Sammanhållen journalföring NPÖ/ - Säker inloggning med eTjänstelegitimationer/ - Övergång till digitala trygghetslarm.

Samtliga kommuner i Västernorrland använder allt fler IT-baserade system och tjänster inom socialtjänstens område. I många fall används samma eller likartade system. Till exempel använder fem av länets kommuner² Procapita som verksamhetssystem inom äldreården och två³ använder Treserva. Man har även ett flertal likartade system för andra ändamål. Samtliga kommuner använder tillsammans med landstinget Prator för gemensam vårdplanering, för vilket det finns en gemensam systemförvaltningsorganisation tillsammans med landstinget. Samtliga kommuner använder också samma nationella kvalitetsregister: Senior alert, Svenska BPSD och Svenska Palliativregistret. Man använder också ett antal eHälsatjänster som tillhandahålls från Sveriges kommuner och landsting/Inera såsom Vårdhandboken, Hjälpmedelssystem med mera.

Den regionala eHälsosamverkan bygger på lärande mellan kommunerna och att stödja varandra i införandet. Här utgör den regionala styrgruppen samt deltagarna i arbetsgruppen en viktig plattform för att säkerställa att processen och implementeringen fortgår på hemmaplan. Inför framtiden kommer ytterligare fokusgrupper/arbetsgrupper behöva bildas utifrån typ av eHälsaområde som behöver utvecklas. Vi ser redan nu ett behov av ytterligare en länsgrupp för utv. och samverkan kring läns gemensamma eTjänster såsom eAnsökan för ekonomiskt bistånd och socialrådgivning på nätet etc.

IT-Stöd och främjande av samverkan

Prator är ett regionalt exempel på ett IT – stöd som används i länet för samarbete mellan kommunernas socialtjänst och landsting. Pågående införande av IT-systemet Prators modul för SIP:ar (Samordnade individuella planer) och planeringen att utveckla meddelandemodul i samma IT-system ger på sikt fördelar, då man kan jobba med ett system. Härtill så kommer arbetet med implementering av sammanhållen journalföring – NPÖ, fortsätta under 2014. Landstinget ser positivt på att länets alla kommuner nu är anslutna till NPÖ. Tidigare har Örnsköldsviks kommun varit pilotkommun för att kunna ta emot information från Landstinget via systemet. Nu går de vidare som producenter och får möjlighet att också lägga in information.

SITHS-korten utfärdas idag av Landstinget Västernorrland, via avtal, för användare i de sju kommunerna. I takt med att användningen av SITHS-kort i kommunernas verksamheter ökar behöver man skapa beredskap för alternativ utgivning och produktion av SITHS-kort, antingen gemensamt för flera kommuner eller tillsammans med landstinget.

² Ånge, Sundsvall, Timrå, Sollefteå och Örnsköldsvik

³ Härnösand och Kramfors

Vård på distans är ett område som landstinget har visat intresse för att utveckla samverkan kring med länets kommuner. Drivkraften bakom vård på distans utgörs av möjligheten att erbjuda likvärdig vård till alla länets invånare oberoende av var i länet de bor. Syftet är att minska antalet patientresor, frigöra tid, och tillgängliggöra specialistkompetens nära patienten. Distanstekniken handlar inte bara om videokonferens för direkta möten och samverkan mellan olika vårdgivare. Hit hör också möjligheter att bedöma hudbilder och att göra andra medicinska bedömningar på distans.

Grundläggande för samarbetet mellan kommuner och landsting blir då ”säker infrastruktur”; att bredbandsuppkopplingar, videokonferensutrustningar, m.m. är på plats. Här finns fördelar med att kommunerna tillsammans med landstinget ”följs åt” kring utvecklingen.

Från analoga till digitala trygghetslarm och välfärdsteknik i hemmen

Det pågår ett intensivt arbete i både vårt land och internationellt kring välfärdsteknologi i hemmet. Industrin utvecklar en rad prylar och tjänster med koppling till hälsa, trygghet, vård och omsorg i hemmet. Kommunerna får en allt större och viktigare roll inom vård och omsorg, inte minst utifrån hemsjukvårdens kommunalisering, den demografiska utvecklingen med påföljande kostnadsutveckling inom vård och omsorg samt medborgarnas behov och ökade krav på tjänsteutveckling inom området.

För 2014 har länets kommuner fattat inriktningsbeslut om att successivt införa digitala trygghetslarm och att påbörja processen med ”digital teknik för trygghet, delaktighet och service i hemmet”. Det som bl.a. benämns eHemtjänst eller vård & omsorg på distans. Införandet av digitala trygghetslarm betyder att varje kommun har en utmaning i att klargöra påverkansfaktorer utifrån bl.a. teknik, de äldres behov av trygghet, larmmottagning, upphandling och verksamhetsperspektiv. Samtidigt med detta så planeras genomförandet av en förstudie där kommunala stadsnäten och Telia i samarbete med länets kommuner och landstinget ska beskriva kraven på ett välfärdsbroadband samt ta fram specifikationer för att kunna förverkliga välfärdsteknologi i länet. Teknik och infrastruktur finns i många fall på plats men nya processer, affärsmodeller och avtal måste utvecklas för att kunna realisera eTjänster för trygghet, delaktighet och service i hemmet.

Kartläggning av IT-system och pilot av e-tjänster inom socialtjänsten.

Under året planeras för en kartläggning av kommunernas olika IT-system och e-tjänster på området för att undersöka behoven av ökad samordning och en rationellare hantering av system- och tjänsteförvaltning. Anledningen är helt enkelt att den här typen av system kräver förhållandevis stora resurser och väldigt

specifika kompetenser som det kan vara svårt för en enskild kommun att upprätthålla och utveckla.

Vi ska också undersöka om den länsgemensamma plattformen som tagits fram inom RIGES-projektet (eTjänst för bygglovsansökan samt GIS kartor) eller annan lösning som kan användas för att skapa ett pilotprojekt för utveckling av e-tjänster inom Socialtjänstens verksamhetsområde. Syftet är naturligtvis att det ska bli enklare för brukarna att till exempel söka stöd och att det administrativa arbetet blir effektivare för kommunerna.

Sammanställt av:

Mattias Gillow
eHälsosamordnare/Utvecklingsledare
Kommunförbundet Västernorrland
Tel. 070 – 282 00 35